

Memo

memonummer
datum 29 januari 2021
aan
van Gaston Graaf
kopie
project PIP en MER en vergunningen uitbreiding VDL Nedcar en aanpassen infrastructuur te Born
projectnr. 0432287.101
betreft Beantwoording aanvullende vragen n.a.v. Wnb-ontheffingsaanvraag (zaaknummer 2020-202066).

1. de notitie groot openbaar belang: weinig feitelijke bronvermelding, relatief weinig aandacht voor het vertrek van BMW en de gevolgen daarvan, weinig samenhang -> zie ook de aparte toelichting die als bijlage meegestuurd is;

Reactie:

De beschikbare informatie op dit onderwerp is reeds gedeeld. Zo is ook in het overleg van 18 januari 2021 besproken.

2. ontwikkeltijd van bosmilieu's, en compensatieterreinen in algemeen, hoe is deze te overbruggen: is alles opgenomen wat mogelijk is om de ontwikkeltijd zo kort mogelijk te houden? Is er voldoende overcompensatie? Bosontwikkeling op landbouwgrond geeft de eerste jaren enkel verruiging met ruigtekruiden en geen optimaal foerageergebied voor vleermuizen. Aangeplante hoogstambomen in maat 10-12 zijn bijvoorbeeld de eerste 6-8 jaar niet functioneel vruchtdragend of bloeiend. Hoe wordt extra kwaliteit toegevoegd ook voor de boselementen, meer dan alleen de 135 grote bomen die aangeplant worden?;

Reactie:

Zie ook antwoord bij 3 voor alternatief leefgebied tijdens ontwikkelperiode.

Er is een strategie van aanplant/inzaaien gekozen om zo snel mogelijk een gesloten bomendek te krijgen. Het beplantingsplan wordt aan het Wnb-ontheffingsaanvraagdossier toegevoegd (is bijlage bij deze memo). In het beplantingsplan is aangegeven dat de bosbodem na aanplant wordt ingezaaid met honingklaver. Hierdoor ontstaat schaduwwerking en opdrijving van het bosplantsoen. In combinatie met een plantafstand van 1x1 meter is het de bedoeling om wat sneller een gesloten dek te krijgen. Het is duidelijk dat bosontwikkeling tijd kost en dat de struik/boom etage enkele jaren nodig heeft om enige hoogte te krijgen. Honingklaver is twee jarig en trekt insecten aan. Doorgaans woekert het wat waardoor ruigtekruiden wat minder tot ontwikkeling komen.

Ten aanzien van de aan te planten hoogstambomen, stellen we voor om langs het te behouden bos een rij volwassen peren /appels te planten. Deze zijn prima in de markt beschikbaar als laagstam

maar vaak wat minder goed te krijgen als hoogstam. Deze bomen geven direct vrucht en het feit dat ze snel vruchtdragend zijn is belangrijk voor de das



Figuur 1: locatie aanplanten rij volwassen peren /appels – laagstam



*Figuur 2: beschikbaarheid volwassen laagstam fruitbomen
(<http://www.douwedokter.nl/assortiment-bomen/APPELBOMEN/schvboskoop-ls-37j-395eur/>)*

3. de uitwerking van de oud-bos eilanden: het is nu niet gegarandeerd dat deze er komen en/of dat de huidige blijven bestaan. Suggestie: concretere aanbevelingen voor kwaliteit verbeterende maatregelen in oud-bos eilanden in Limbrichterbos, de Rollen en 't Hout liggen voor de hand, werk dit bijvoorbeeld uit met zones die niet geoogst worden, stukken waar holtebomen door maatregelen gestimuleerd worden en lanen waarin extra kasten worden opgehangen. Leg dit vast in een overeenkomst met Natuurmonumenten/Waterschap voor de komende 10 jaar;

Reactie:

Gezien de afstand is 't Hout de meest voor de hand liggende locatie. Het beleid van Natuurmonumenten is daarmee geheel in lijn. Dit kan echter altijd wijzigen. Om hiervoor de benodigde garantie te geven zullen afspraken hieromtrent vastgelegd worden tussen VDL en Natuurmonumenten. Daarmee kan worden vastgelegd dat er voor een periode van ca 50 jaar geen bosbeheer plaats vindt in de kern van het bos. Dat geldt dan niet voor het beheer aan de randen, want dat kan nodig zijn vanwege de veiligheid. In die periode van 50 jaar kan het nieuwe bos van VDL zich verder ontwikkelen tbv diverse vleermuisfuncties. Ook het beheer van het gedeelte van het Sterrenbos dat behouden blijft zal gericht zijn/blijven op de realisatie van oud-bos.

Om een nadere invulling te geven aan de overbruggingstermijn zullen dezelfde afspraken worden gemaakt voor bosopstanden in de Doort met beheerder Staatsbosbeheer en het IJzerenbos met beheerder Natuurmonumenten. Uit het onderzoek van Bionet kwamen deze bossen naar voren als zeer belangrijk voor de Bosvleermuis. Ongetwijfeld zullen ook andere boombewonende vleermuissoorten daar verblijfplaatsen hebben.

4. samenhang fabrieksuitbreiding en parkeervoorziening aan Limbrichterweg, Mitsubishi avenue en de aansluiting N297: dit gebied is ons inziens nog onvoldoende concreet uitgewerkt. Suggestie: kan deze zuidelijke locatie niet voorzien worden van een aansluitend netwerk van opgaande voorzieningen? Bijvoorbeeld door 2 hopovers te realiseren? En door Bosgraaf en verlengde Limbrichterweg aan zuidzijde N297, als twee bestaande lijnvormige elementen, functioneel als vliegroute te maken? Hier worden vliegroutes van Laatvlieger, Gewone dwergvleermuis en Ingekorven vleermuis geconstateerd. De huidige voorzieningen en route opnemen als compensatie is onvoldoende en onacceptabel. Er is aan Gelders Eind een dubbele bomerrij aanwezig, deze is jong en nu nog niet optimaal functionerend. Zo langt duurt het blijkbaar voordat voorzieningen gaan werken;

Reactie:

Er zijn langs de Mitsubishi avenue vliegende vleermuizen gesignaleerd. Deze route is echter niet als essentieel te beschouwen. Daarom is er in het kader van de uitbreiding van VDL Nedcar geen noodzaak gezien om hier extra maatregelen te treffen.

Maatregelen die eventueel nodig zijn bij de infrastructurele aanpassing aan de N297 vallen buiten het project "uitbreiding VDL Nedcar" voor wat betreft de uitbreiding van de fabriek (waar de aanvraag ook betrekking op heeft). Deze maatregel zou mogelijk als onderdeel van de aanpassing van de N297/N276 kunnen worden opgepakt. Zoals gezegd is al voorgesteld om de bodemrij langs de N297 te versterken (er worden extra bomen geplant).

5. Is er al meer duidelijk over het beheer en onderhoud? Wie gaat op welke manier zorgdragen dat de natuurcompensatie tegen een maximaal natuurresultaat in stand gehouden wordt? Dit was bij de antwoorden op de aanvullende vragen nog niet geregeld;

Reactie:

Er is meer duidelijkheid over het beheer en onderhoud. VDL Nedcar is reeds met IKL overeen gekomen dat zij het beheer voor 10 jaar uitvoeren. Daarnaast is aan Antea Group gevraagd om de monitoring te verzorgen.

6. concretisering mitigatieplan; het mitigatieplan is al concreter, maar kan nog concreter. Denk aan wanneer wordt dassenraster geplaatst, wanneer worden faunapassages aangelegd, hoe wordt foerageergebied concreet aangeplant (eventueel met verwijzing naar), wanneer worden welke onderdelen aangeplant, van waar tot waar wordt scherm geplaatst, wie bepaalt of amberverlichting nodig is, aanplant kamperfoelie in februari of in najaar/vroeg voorjaar, etcetera. Hoe concreter, hoe minder voorschriften wij op hoeven te leggen;

Reactie:

Voor wat betreft de maatregelen in de omgeving van het Sterrebos kan aangegeven worden dat de bomen en de vleermuiskasten op korte termijn gerealiseerd gaan worden (1^e kwartaal 2021). Voor de verplaatsing van de Dassenburcht zijn de benodigde vergunningen reeds aangevraagd, De planning van andere maatregelen is mede afhankelijk van de planning van de realisatie van de infrastructuur van de provinciale wegen. Deze planning is op dit moment nog niet bekend. Daarnaast valt de aanpassing van deze infrastructuur ook buiten de ontheffingaanvraag.

7. staat van instandhouding van de diverse vleermuizen: in bijlage C van het Arcadis rapport 2016 staan, naast andere figuren met **aangetoonde** waarnemingen en functionaliteiten, leefgebied van vleermuizen, foerageergebied en vliegroutes van Laatvlieger en Gewone Dwergvleermuis. Terwijl die niet zijn overgenomen in de beoordeling van Antea en niet zijn opgenomen in de figuren. Zoals ook al eerder gevraagd, missen we nog steeds deze waarnemingen in een allesomvattend gestapeld beeld;

Reactie:

Op blz. 6 en 7 van de aanvulling van de aanvraag d.d. 18-12-20 zijn we ingegaan op het verwerken van de bevindingen van Arcadis. We stellen "Conclusie is dat de resultaten van de onderzoeken uit 2019 en 2020 een duidelijk beeld geven van het functioneren van het plangebied en omgeving voor de diverse soorten vleermuizen. De onderzoeksopzet van de genoemde onderzoeksjaren is vlakdekkend en afgestemd met de provincie, Antea Group en de Zoogdiervereniging." Daarom zien we geen aanleiding om de bevindingen uit het Arcadis-rapport te verwerken in een gestapeld beeld. Dit is ook zo besproken in ons overleg van 10 december 2020.

8. we hebben gevraagd voor een goed onderbouwde inschatting van de Staat van Instandhouding van de diverse vleermuizen. De Zoogdiervereniging schat deze tijdelijk negatief in, pas na veel extra compensatie, langere ontwikkeltijd en met de nodige aannames komt deze uit op "gematigd positief op middellange termijn". We missen nog steeds de onderbouwing (met gegevens) hoe de huidige

memonummer:
betreft:



staat van instandhouding voor alle 10 aangetroffen soorten is en hoe deze zich gedurende komend decennium gaat ontwikkelen?

Reactie:

De informatie over de borging van de gunstige staat van instandhouding is in de aanvraag door zoogdierenvereniging aangeleverd. Deze is aangevuld in de beantwoording van de vragen (18-12-20).

Uit bovenstaande vraag blijkt niet welke informatie ontbreekt in de notitie van de zoogdierveniging en de aanvulling die allemaal betrekking hebben op de gunstige staat van instandhouding.